

NORMES D'ESTIL TREBALL FINAL DE MÀSTER

MÀSTER OFICIAL INTERUNIVERSITARI
EN ESTUDIS DE DONES, GÈNERE I
CIUTADANIA

NORMES D'ESTIL TFM – MÀSTER OFICIAL INTERUNIVERSITARI D'ESTUDIS DE DONES, GÈNERE I CIUTADANIA

Contingut

1. Parts d'un treball d'investigació	4
a) Portada	4
• Nom i cognoms de la persona autora.	4
• Títol complet del treball.	4
• Nom del tutor o tutora del treball.....	4
• Curs en què es presenta el treball.....	4
• Nom complet del màster.....	4
• Logotip del màster.....	4
<i>La portada només ha de contenir aquesta informació.</i>	4
b) Resum i paraules clau.....	4
c) Índex	4
d) Introducció	4
e) Cos del treball:.....	5
f) Conclusions.....	6
g) Bibliografia.....	6
h) Annexos:	7
2. Normes de presentació escrita.....	7
a) Mida i tipografia	7
b) Interlineat	7
c) Marges i altres elements d'edició.....	7

d) Títols i subtítols	7
e) Extensió	8
f) Criteris de citació i referències bibliogràfiques.....	8
Citacions dins del text.....	9
Citacions textuais.....	10
Llista de referències bibliogràfiques.....	10
Llibre editat.....	11
g) Taules, quadres, gràfics i figures	12
3. Consells per la defensa oral.....	12
a) Estructura de l'exposició	13
b) Presentació i materials de suport	13
4. Dipòsit.....	14
5. Línies d'investigació.....	15

1. Parts d'un treball d'investigació

a) Portada

- Nom i cognoms de la persona autora.
- Títol complet del treball.
- Nom del tutor o tutora del treball.
- Curs en què es presenta el treball.
- Nom complet del màster.
- Logotip del màster.

La portada només ha de contenir aquesta informació.

b) Resum i paraules clau

- Resum de 300 paraules en què s'indiquin breument la temàtica estudiada, la metodologia emprada i les conclusions generals extretes.
- Cinc paraules clau.
- El resum ha d'estar redactat en català, castellà i anglès.

c) Índex

L'índex ha d'incloure tots els apartats i subapartats del treball definitiu, fins a un màxim de tres nivells, amb la paginació corresponent.

S'ha d'incloure al principi del treball, després de la portada, del resum/abstract i dels agraïments, si n'hi ha.

d) Introducció

La introducció ha de permetre identificar clarament les respostes a les qüestions següents:

- Què s'ha estudiat? (temàtica)
- Per què s'ha estudiat aquest tema? (justificació)

El tema ha de tenir rellevància en termes d'utilitat.

- Ha de tenir rellevància pel que fa a l'originalitat i la innovació, sempre relacionant la teoria amb la pràctica.
- Com s'ha estudiat? (metodologia)

Aquests aspectes s'han de concretar en una pregunta d'investigació específica i acotada, uns objectius generals i específics, una hipòtesi, si escau, el context de la realitat estudiada com a element de justificació i la metodologia emprada.

e) Cos del treball:

És important delimitar adequadament les diferents parts del treball, sense excedir-se, però, en el nombre d'apartats i subapartats. Els apartats també poden denominar-se «capítols».

De manera general, un treball d'investigació ha d'incloure els apartats següents:

- **Marc teòric o estat de la qüestió:** revisió bibliogràfica dels articles científics relacionats amb la temàtica objecte d'estudi. Ha de proporcionar una explicació fonamentada i coherent de les teories que sustenten la recerca.
- **Context específic de la temàtica d'estudi o objecte d'anàlisi:** descripció i contextualització de l'objecte d'estudi en l'àmbit corresponent (sociològic, jurídic, periodístic, filosòfic, etc.).
- **Metodologia:** explicació exhaustiva de les tècniques de recollida d'informació utilitzades i de la seva justificació. En cas d'haver realitzat entrevistes, en aquest apartat s'ha d'explicar a qui s'han adreçat i per quins motius.
 - ha de ser adequada a la temàtica i als objectius de la recerca;
 - ha d'emprar les eines d'investigació més adequades d'acord amb els objectius plantejats;
 - ha de descriure els mètodes d'investigació utilitzats;
 - ha de permetre una correcta interpretació de les dades i dels resultats;
 - ha de mantenir la coherència i l'adequació amb les conclusions.

- **Resultats:** els resultats han d'estar relacionats amb els objectius del treball. En aquest apartat cal presentar, relacionar i analitzar en profunditat la informació obtinguda mitjançant l'aplicació de les tècniques de recollida d'informació, tant quantitatives com qualitatives, en relació amb el marc teòric i la revisió contextual.

*Ha d'haver-hi una línia coherent i articulada entre tots els apartats del treball. El marc teòric ha d'exposar les teories fonamentals relacionades amb l'objecte d'estudi; el context ha d'explicar i justificar socialment la temàtica analitzada; la metodologia ha de permetre, tenint en compte el context i el marc teòric, aprofundir en l'àmbit d'estudi; i els resultats han de presentar i analitzar la informació obtinguda mitjançant l'aplicació de les tècniques metodològiques, vinculant-la sempre amb els objectius del treball i donant resposta, directa o indirectament, a la pregunta d'investigació.

f) Conclusions

Les conclusions no han de limitar-se a repetir la informació exposada en el cos del treball, sinó que han de sintetitzar les principals aportacions i idees finals que es desprenen de la recerca.

És imprescindible mantenir la coherència i l'alineació entre la introducció, el desenvolupament del treball i les conclusions

g) Bibliografia

La bibliografia ha d'incloure el conjunt de fonts i recursos utilitzats durant l'elaboració del treball i citats en el seu desenvolupament.

Les diferents tipologies de fonts s'han de presentar de manera diferenciada i adequadament organitzada. En particular, cal separar les referències bibliogràfiques corresponents a articles científics de la webgrafia o de les referències periodístiques, així com de les referències d'articles legals i/o jurisprudencials.

L'estil de citació haurà de ser APA (*American Psychological Association*). Guia APA elaborada pel CRAI de la Biblioteca de Lletres de la UB: [Guia APA Universitat de Barcelona](#)

h) Annexos:

El treball pot incloure annexos o un conjunt de materials complementaris que es poden situar al final del document. Es tracta d'informació addicional que, tot i no ser imprescindible per a la correcta comprensió del treball, contribueix a complementar-lo i a ampliar-ne la informació.

Entre els materials que es poden incloure com a annexos en un TFM hi ha, per exemple, la transcripció de les entrevistes, el guió utilitzat per dur-les a terme, els qüestionaris i/o les enquestes, així com quadres o taules informatives relacionats amb la metodologia emprada.

2. Normes de presentació escrita

a) Mida i tipografia

- Cos del treball: Arial 11 o Times New Roman 12.
- Exemples i cites de paràgrafs llargs: s'utilitzarà la mateixa tipografia que en el cos del treball, en mida 10.
- Títols: Arial 13 o Times New Roman 14.
- Portada: s'utilitzarà la mateixa tipografia que en el cos del treball.

b) Interlineat

- Cos del treball: interlineat d'1,5.
- Exemples i cites de paràgrafs llargs: interlineat senzill (1).
- Notes a peu de pàgina: interlineat senzill (1).

c) Marges i altres elements d'edició

- Marges superior, inferior i laterals: entre 2,5 i 3 cm.

d) Títols i subtítols

Per tal de facilitar l'estructuració i la lectura del treball, es recomana seguir la jerarquia següent:

- Títol del capítol: en minúscula, mida 14.
- Subtítols interns: en minúscula i negreta, mida 12.
- Segons subtítols: en minúscula, mida 12 i sense negreta.

Es recomana no incorporar un tercer nivell de subtitulació.

e) Extensió

El treball ha de tenir una extensió mínima de 100.000 caràcters i màxima de 150.000 caràcters sense espais, incloses les notes a peu de pàgina, les taules i els gràfics.

La bibliografia i els annexos documentals no es comptabilitzen dins d'aquesta extensió.

En cap cas s'acceptaran treballs que superin l'extensió màxima de 150.000 caràcters sense espais.

En tot el treball s'ha d'utilitzar llenguatge inclusiu.

f) Criteris de citació i referències bibliogràfiques

Les citacions i les referències bibliogràfiques del TFM han de seguir els criteris de l'estil APA, 7a edició, d'acord amb la guia de citacions i referències bibliogràfiques elaborada pel CRAI de la Universitat de Barcelona.

El sistema de citació utilitzat ha de mantenir-se de manera coherent i homogènia al llarg de tot el treball. Totes les obres citades en el text han de tenir la referència bibliogràfica corresponent a la llista de referències al final del treball, i totes les obres incloses en aquesta llista han d'haver estat citades en el text.

Com a criteri específic del TFM, s'estableix una excepció respecte de les normes generals d'APA 7 pel que fa a la identificació de les persones autores: a la llista de referències bibliogràfiques hi ha de figurar sempre el nom de pila sencer de les persones autores citades. Quan una persona autora sigui esmentada en el text, com a mínim la primera vegada s'ha d'indicar el seu nom de pila i el primer cognom. En les mencions posteriors, es pot utilitzar únicament el cognom.

La resta de criteris de citació i referència bibliogràfica s'han d'ajustar a les normes de l'APA, 7a edició, tal com es recullen en la guia del CRAI de la Universitat de Barcelona.

Citacions dins del text

Les citacions dins del text poden ser narratives o parentètiques.

En la primera menció **d'una persona autora**, s'ha d'indicar el nom de pila i el primer cognom:

- Citació narrativa: Cristina Borderías (2002) assenyala que...
- Citació parentètica: (Cristina Borderías, 2002).

En les citacions posteriors, es pot utilitzar únicament el cognom:

- Citació narrativa: Borderías (2002) assenyala que...
- Citació parentètica: (Borderías, 2002).

Quan una obra té dues persones autores, en la primera menció s'han d'indicar el nom de pila i el primer cognom de totes dues:

- Cristina Borderías i Pilar López Guallar (2001) analitzen...
- (Cristina Borderías i Pilar López Guallar, 2001).

En les mencions posteriors:

- Borderías i López Guallar (2001) analitzen...
- (Borderías i López Guallar, 2001).

Quan una obra **té tres o més persones autores**, s'aplicarà el criteri d'APA 7 i s'utilitzarà el cognom de la primera persona autora seguit de *et al.*. En la primera menció es mantindrà, en la mesura que sigui aplicable, el criteri específic del TFM pel que fa a la identificació de la persona autora principal:

- Borderías et al. (2001).
- (Borderías et al., 2001).

Quan se citen diverses obres de la mateixa autoria, les referències s'ordenen cronològicament:

- (Borderías, 1997, 2001, 2002).

Quan una mateixa autoria té diverses obres publicades el mateix any, s'afegeixen lletres minúscules després de l'any:

- (Borderías, 2002a, 2002b).

Quan en una mateixa citació es fa referència a obres de diferents autories, les referències se separen amb punt i coma:

- (Borderías, 2002; Soler, 2005; Díaz et al., 2018).

Citacions textuais

Les citacions textuais reproduïen literalment les paraules de la font i han d'incloure la referència corresponent a l'autoria, l'any de publicació i, quan sigui possible, la pàgina o les pàgines on es troba el fragment citat.

En la primera menció de l'autoria dins del text, s'ha d'aplicar el criteri específic del TFM pel que fa al nom de pila i el primer cognom.

Quan la citació textual té menys de 40 paraules, s'integra en el cos del text i es presenta entre cometes. Per exemple:

- Cristina Borderías (2002) assenyalava que «[fragment de la citació]» (p. 125).

Si l'autoria ja ha estat esmentada anteriorment, es pot utilitzar únicament el cognom:

- Borderías (2002) assenyalava que «[fragment de la citació]» (p. 125).

També es pot presentar la citació de manera parentètica:

- «[Fragment de la citació]» (Cristina Borderías, 2002, p. 125).

En les citacions posteriors:

- «[Fragment de la citació]» (Borderías, 2002, p. 125).

Llista de referències bibliogràfiques

La llista de referències bibliogràfiques s'ha de situar al final del treball i ha d'incloure totes les fonts citades en el text.

La llista ha de complir els criteris següents:

- Les referències s'han d'ordenar alfabèticament pel primer cognom de la primera persona autora.
- En totes les referències bibliogràfiques s'ha d'incloure el nom de pila sencer de les persones autores, d'acord amb el criteri específic establert per al TFM.
- Les diferents obres d'una mateixa autoria s'han d'ordenar cronològicament, de la més antiga a la més recent.
- Quan una mateixa autoria té diverses obres publicades el mateix any, aquestes s'identifiquen amb les lletres *a, b, c...*, segons els criteris d'APA 7.
- Les referències s'han de presentar amb sagnia francesa i doble espaiat.
- Les referències han de contenir la informació necessària per identificar i localitzar la font, d'acord amb el tipus de document.
- Quan correspongui, s'hi ha d'incloure el DOI o l'URL de la font.

Llibre d'una autoria

Borderías, Cristina. (2002). *Les dones i la història al Baix Llobregat*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Llibre de dues autories

Borderías, Cristina, i López Guallar, Pilar. (2001). La teoría del salario obrero y la subestimación del trabajo femenino en Ildefonso Cerdà. Ajuntament de Barcelona.

Llibre editat

Borderías, Cristina (Ed.). (2007). Género y políticas del trabajo en la España contemporánea. Icaria.

Capítol de llibre

Stoehr, Irene. (1996). Las tareas domésticas y la maternidad: Debates y política en el movimiento de mujeres de la Alemania Imperial y la República de Weimar. En G. Bock i P. Thane (Eds.), *Maternidad y políticas de género. La mujer en los estados de bienestar europeos, 1880-1950* (pp. 367-400). Cátedra-Instituto de la Mujer.

Article de revista

Soler, Raimon. (1997). La evolución del salario en una empresa textil algodonera. La fábrica de la Rambla de Vilanova i la Geltrú (1891-1925). *Revista de Historia Económica*, 2, 399-412.

Fonts jurídiques

Les citacions i les referències de les fonts jurídiques —legislació i jurisprudència— constitueixen una excepció als criteris generals d'APA 7 i s'han d'adaptar a les característiques específiques de cada tipus de document.

En tots els casos, cal mantenir la mateixa forma de citació al llarg de tot el treball i garantir la correspondència entre les citacions del text i les referències bibliogràfiques finals.

g) Taules, quadres, gràfics i figures

Quan les taules, els quadres, els gràfics i les figures siguin essencials per a la comprensió del text, s'han d'integrar en el cos del treball. Han d'anar acompanyats d'un títol o llegenda que en permeti identificar i comprendre el contingut, així com de la indicació de la font documental d'on s'han extret. Quan es tracti d'una elaboració pròpia, cal indicar-ho expressament.

Cada tipus d'element gràfic ha de seguir una numeració pròpia i consecutiva. Així, per exemple, les taules i els quadres s'han de numerar de manera independent al llarg del treball.

Quan aquests elements no siguin imprescindibles per a la comprensió del text principal, s'han de situar al final del treball, en l'apartat d'annexos.

3. Consells per la defensa oral

La defensa oral del TFM ha de permetre presentar de manera clara, sintètica i ordenada els aspectes més rellevants de la recerca. L'exposició ha de posar especialment en relleu

la pregunta d'investigació, els objectius, la metodologia emprada, els principals resultats i les conclusions del treball.

La defensa oral no ha de consistir en la lectura del TFM ni en la reproducció exhaustiva del seu contingut. Ha de ser una **síntesi argumentada de la recerca**, orientada a explicar-ne el sentit, les aportacions principals, els resultats i les conclusions.

Es recomana, per tant, preparar una exposició pròpia, clara i cohesionada, que permeti al tribunal comprendre els aspectes fonamentals de la recerca i valorar-ne adequadament les aportacions.

a) Estructura de l'exposició

Es recomana estructurar la presentació de manera coherent, de manera que les diferents parts de l'exposició mantinguin una relació clara amb l'estructura i els continguts del treball escrit.

L'exposició hauria d'incloure, com a mínim:

- la presentació de la temàtica i la justificació de la recerca;
- la pregunta d'investigació i els objectius;
- els principals elements del marc teòric i del context;
- la metodologia emprada;
- els resultats més rellevants;
- les conclusions i les principals aportacions del treball.

No és necessari exposar de manera exhaustiva tot el contingut del TFM. Cal seleccionar i destacar aquells aspectes que permetin comprendre el sentit de la recerca i les seves principals aportacions.

b) Presentació i materials de suport

Les diapositives o altres materials de suport han de facilitar el seguiment de l'exposició i reforçar-ne les idees principals. No han de funcionar com un guió per llegir, sinó com un suport visual.

Es recomana:

- evitar l'excés de text;
- prioritzar esquemes, conceptes i idees clau;
- utilitzar gràfics, taules, imatges o altres recursos visuals quan contribueixin a explicar o reforçar el contingut;
- mantenir una estructura clara i coherent;
- revisar acuradament els materials per evitar errades;
- respectar els drets d'ús i les llicències dels recursos visuals o audiovisuals utilitzats.

Aquestes recomanacions segueixen els criteris del CRAI de la Universitat de Barcelona per a la preparació de presentacions i exposicions orals.

Teniu una guia per extensa amb consells per a la defensa del TFM en l'apartat de documentació al Campus virtual.

4. Dipòsit

Quan el TFM obtingui una qualificació **igual o superior a 9**, es podrà incorporar una còpia en format digital al **Dipòsit Digital de la Universitat de Barcelona** (<http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/1201?locale=es>), repositori institucional de la UB que permet la consulta en accés obert de treballs acadèmics i altres documents de la comunitat universitària.

La incorporació del TFM al Dipòsit Digital té com a finalitat facilitar-ne la consulta per a usos docents, d'investigació i d'estudi personal, tot respectant els drets de propietat intel·lectual de la persona autora.

La incorporació del treball al Dipòsit Digital **requereix el consentiment exprés de la persona autora.**

5. Línies d'investigació

El TFM ha d'estar vinculat a alguna de les línies d'investigació del màster:

- Perspectives de gènere i anàlisis psico/ socio/ cultural de discursos i pràctiques en àmbits diferents: artístic, filosòfic, històric, jurídic mèdic, etcètera.
- Anàlisi i intervenció socio/ psico/ econòmica amb una perspectiva de gènere (desenvolupament, planificació i disseny, etc.) en programes de polítiques públiques.
- Investigació bàsica en teories i metodologies que conformen el camp dels estudis de gènere.
- Aplicació dels fonaments teòrics i metodològics amb perspectiva de gènere en la investigació sobre problemàtiques socials com la violència, la interculturalitat, la igualtat, el sexisme institucional, els prejudicis per raó de sexe, entre d'altres, a diferents àmbits: rural i urbà, etcètera.